

natuurpunt

RAPPORT 2018

ZIE JÛ
ER AL,
BERT?

ÉÉN...

HET GROTE VOGELWEEKEND

WWW.VOGELWEEKEND.BE

RAPPORT

HET GROTE VOGELWEEKEND 2018

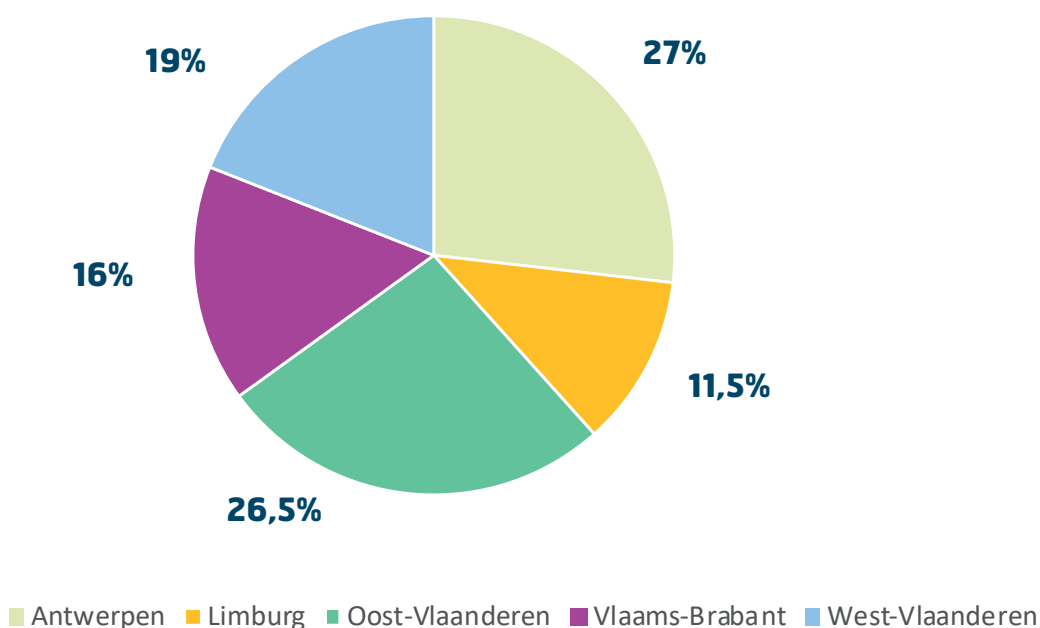
Het Grote Vogelweekend is de grootste vogeltelling in Vlaanderen waarbij Natuurpunt de hulp krijgt van duizenden Vlamingen. Met alle doorgestuurde vogeltellingen komen we meer te weten over hoe vogels het doen in onze tuinen én hoe sterk het verband is tussen ligging en inrichting van de tuin, voedergedrag en de hoeveelheid vogels die je op bezoek krijgt.

De vogeltelling van Natuurpunt is ook de perfecte aanleiding om concrete tips mee te geven rond het herkennen van vogels en hoe je je tuin natuurvriendelijk kan inrichten. Dat is nodig: de natuur staat erg onder druk in Vlaanderen. Zo'n 9% van Vlaanderen bestaat uit tuinen. Met deze oppervlakte kan je een verschil maken voor heel wat dier- en plantsoorten. Zelfs met minimale of goedkope inspanningen.

Jaar na jaar neemt het aantal deelnemers aan Het Grote Vogelweekend toe. Daarmee is de telling ook een signaal dat heel wat Vlamingen interesse hebben in natuur en het leven rondom hun huis.

RECORDAANTAL DEELNEMERS

Verdeling aantal tellers per provincie

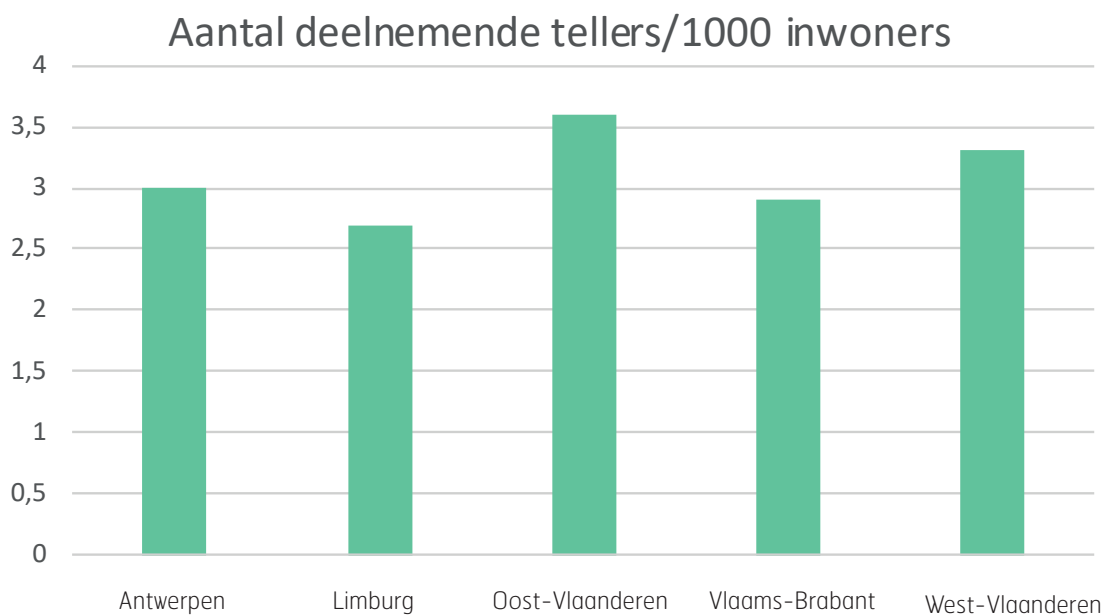

In totaal bracht de tuinvogeltelling van 2018 **33.675 mensen** op de been en werden er **632.285 vogels** ingevoerd in onze databank.

Tijdens het telweekend op 27 en 28 januari telden **29.043 deelnemers** de tuinvogels in **18.986 Vlaamse tuinen**. Daarbij werden in totaal **622.349 vogels** geteld. Sommige tellers voerden meerdere tellingen uit en in totaal werden **20.718 tellingen** ingevoerd in de databank. Gemiddeld werd er 45 minuten geteld.

Tijdens de vogeltelweek voor scholen namen **4.632 leerlingen** in **281 klassen** van **201 scholen** deel aan scholentelling, zij voerden **323 vogeltellingen** in. Zij meldden een totaal van **9.936 vogels** op de Vlaamse speelplaatsen. Er werd doorgaans een half uur geteld.

In de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen werd er het meest geteld. Wanneer we corrigeren qua inwonersaantal zien we echter dat de participatiegraad het hoogst was in Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen met resp. 3,6 en 3,3 tellingen per 1000 inwoners. In Antwerpen was dat 3,0, in Vlaams-Brabant 2,9 en Limburg 2,7.

DE TOP 3 VAN

HET GROTE VOGELWEEKEND 2018

1

KOOLMEES

56.251

2

HUISMUS

53.881

3

KAUW

49.894

WAT WILLEN WE METEN?

De tuinvogeltelling stelt ons in staat om een beeld te krijgen van de vogelrijkdom in de Vlaamse tuinen.

We stelden ook een aantal onderzoeksvragen op. Dit jaar waren die:

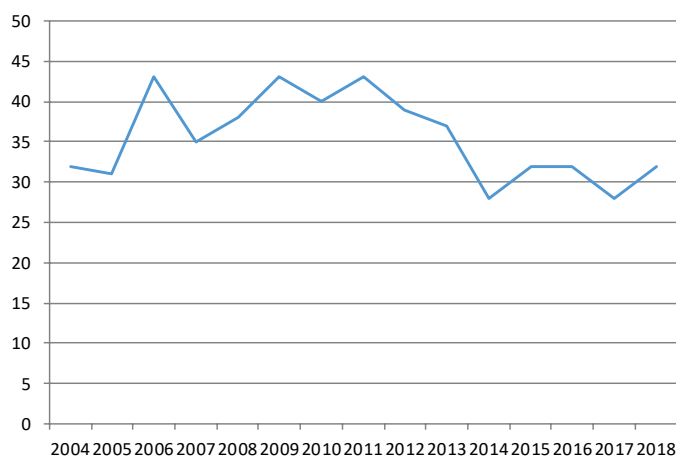
- Hoe verschillen de aantallen vogels tussen tuinen waar systematisch of eerder uitzonderlijk wordt gevoederd?
- Welke rol speelt de grootte van de tuin?
- Welke impact heeft de aanwezigheid van katten of honden in de tuin op de vogels die je voedertafel bezoeken?
- Wat is de impact van het usutuvirus van de afgelopen 2 zomers op het aantal merels?

Op pagina 17 en pagina 10 lees je wat we hierover te weten zijn gekomen.

DE RESULTATEN

Als we naar de resultaten van de getelde vogels kijken, zien we dat er doorgaans 23 vogels van 8 soorten per tuin geteld werden.

Voor het eerst sinds 2013 is de huismus van de troon gestoten, ditmaal door de koolmees. De huismus zet zich op de 2de plaats en het brons is voor de kauw, die voor die plaats tot op het laatste ogenblik een nek-aan-nekrace voerde met de vink (er is slechts een kleine 400 exemplaren verschil). Het verschil in de top 3 is vooral te wijten aan het groter aantal koolmezen en de drastische daling van het aantal merels. De merel zakte van de 2de naar de 8ste plaats en dat is opmerkelijk (zie verder).

Top 10 hoogste aantallen

	2018		2017	
1	Koolmees	56.251	Huismus	57.034
2	Huismus	53.881	Merel	47.313
3	Kauw	49.894	Kauw	44.388
4	Vink	49.504	Vink	41.829
5	Pimpelmees	43.256	Koolmees	40.631
6	Houtduif	41.887	Houtduif	40.494
7	Turkse Tortel	34.480	Turkse Tortel	34.790
8	Merel	29.962	Pimpelmees	29.874
9	Ekster	23.637	Spreeuw	27.433
10	Spreeuw	21.120	Ekster	24.930

De meest verspreide soorten

Verschillende van de soorten die in de Top 10 van de hoogste aantallen voorkomen, zijn soorten die vaak groepsgewijs voorkomen. Er zijn ook soorten die in veel lagere aantallen voorkomen, maar een ruimere verspreiding kennen, en dus in een groter aandeel van de tuinen aanwezig zijn. Soorten die een goede spreiding kennen én in groep voorkomen, maken uiteraard de beste kans op een hoge ranking.

Top 10 hoogste verspreiding

	2018		2017	
1	Koolmees	80,3%	Merel	90,3%
2	Merel	75,9%	Roodborst	80,2%
3	Roodborst	70,6%	Koolmees	74,5%
4	Houtduif	66,7%	Houtduif	66,3%
5	Pimpelmees	66,4%	Turkse Tortel	61,3%
6	Vink	59,7%	Pimpelmees	60,9%
7	Turkse Tortel	58,4%	Ekster	57,8%
8	Ekster	56,1%	Vink	57,6%
9	Huismus	45,7%	Huismus	50,9%
10	Kauw	39,6%	Kauw	39,0%

Ook wat de verspreiding van soorten betreft zijn er dit jaar enkele opvallende verschuivingen. De opvallendste daler is de merel, die voor het eerst sinds de start van Het Grote Vogelweekend zijn eerste plaats verliest, en zelfs voor het eerst onder de 87% zakt.

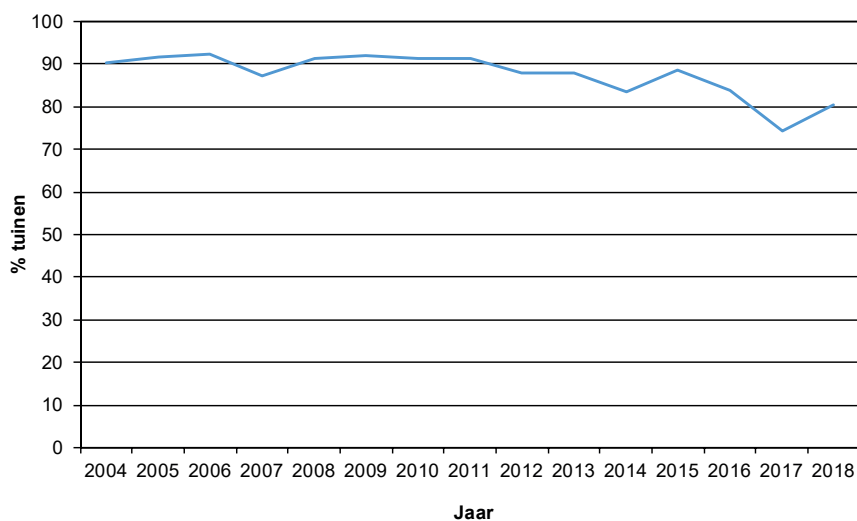
Andere soorten die hier stevig moeten inboeten zijn roodborst en de huismus (zie verder).

ENKELE SOORTEN ONDER DE LOEP

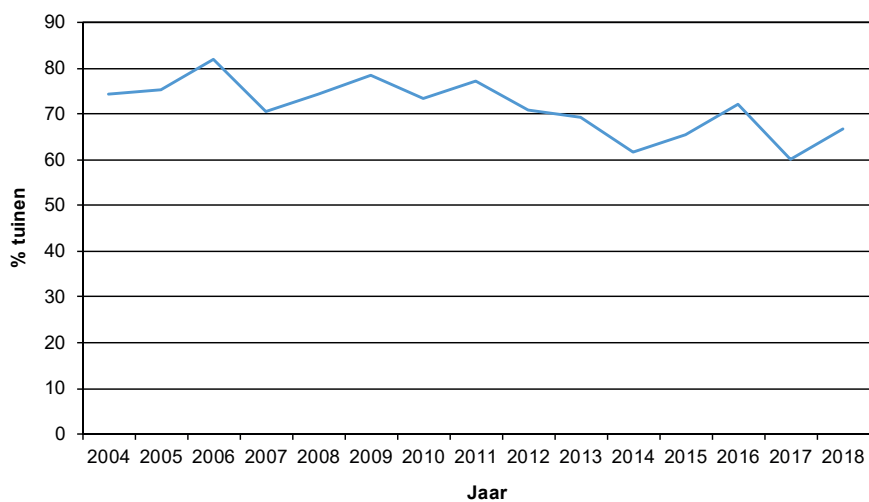
KOOL- EN PIMPELMEES

De aantallen van kool- en pimpelmezen zijn afhankelijk van nogal wat variabelen: het broedsucces verschilt van jaar tot jaar en in sommige jaren arriveren er grote aantallen uit andere streken (op zoek naar voedsel). Daarnaast komen ze niet in alle jaren evenveel naar het voedsel in onze tuinen: in mastjaren, jaren waarin bomen en struiken meer vruchten produceren dan normaal, zullen ze natuurlijk voedsel verkiezen in de bossen, zoals beukenootjes.

Koolmees % tuinen aanwezig 2004 - 2018

Pimpelmees % tuinen aanwezig 2004 - 2018

Er zijn dus jaren waarin we veel mezen op bezoek krijgen in de tuin, maar van extreme aantallen was dit jaar geen sprake. **We spreken over een normaal mezenjaar.** Het broedseizoen van 2017 was verre van top, maar alvast veel beter dan het rampjaar 2016. In het najaar volgde wat extra aanvoer van mezen uit het noorden, dus scoorden kool- en pimpelmees beter dan vorig jaar. Dat was alleen maar omdat we toen historisch lage aantallen zagen. Voor koolmees betekende 2017 de tweede laagste score ooit, voor pimpelmees de derde laagste. Hopelijk kunnen deze 2 soorten zich de komende jaren snel weer herpakken.

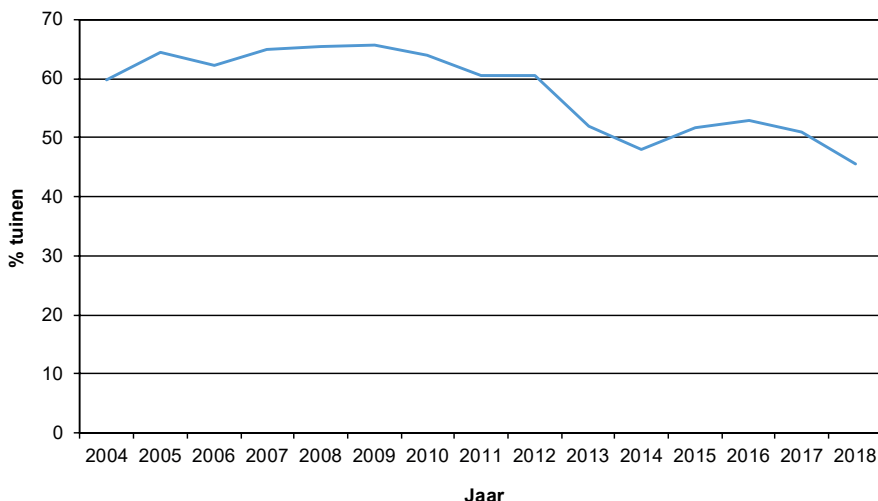
HUISMUS

Jaar na jaar prijkt de huismus hoog in de ranking waardoor alles goed lijkt, maar zien we ze ook elk jaar verder achteruit boeren. Met meer mensen tellen we minder huismussen dan vroeger en vooral: ze zitten in een almaar kleiner wordend aandeel van de tuinen.

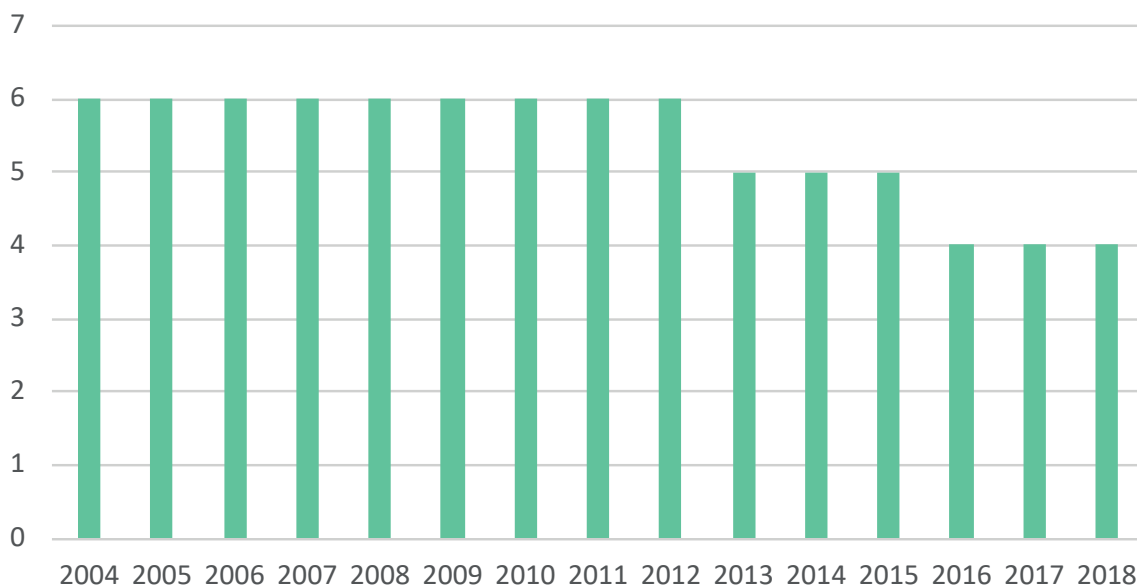
De telling van 2018 bracht op dat vlak een nieuw dieptepunt: in slechts 46% van de tuinen waren huismussen aanwezig, vorig jaar was dat nog 51%. Tijdens de tellingen uit de periode 2007-2009 werden zelfs in 65% van de tuinen huismussen opgemerkt.

Niet alleen aan spreiding moeten huismussen inboeten, ook waar ze aanwezig zijn, worden de groepjes alsmar kleiner. Dat zien we aan de mediaan van de tellingen over de jaren. Tot 2012 telden de tuinen met huismussen doorgaans 6 exemplaren, tussen 2012 en 2015 waren dat er nog 5, en sindsdien slechts 4. De mediaan is nochtans een heel robuust cijfer. Die terugval bevestigt des te meer dat de **huismus een zware strijd voert om stand te houden.**

Huismus % tuinen aanwezig 2004 - 2018

Gemiddelde groepsgrootte van huismus

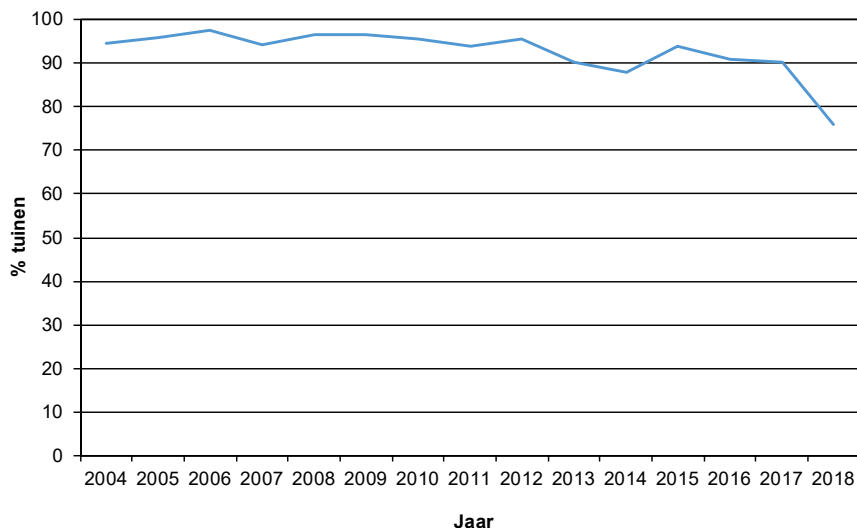

MEREL

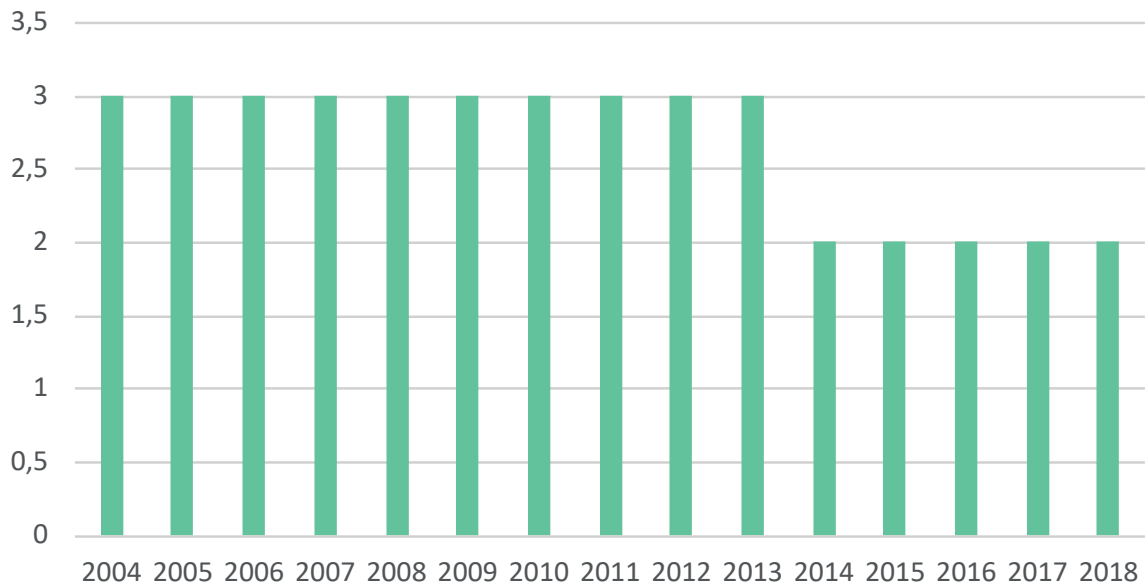
Al bij de vorige editie van de vogeltelling zagen we een lichte terugval van de merel in Vlaanderen. Toch leken de gevolgen van het usutu-virus toen nog vrij beperkt. Dat is nu anders: hoewel we 's winters over heel het land aanvoer van noordelijke merels krijgen, zien we dat de spreiding in grote delen van Limburg, Antwerpen, Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen veel lager ligt dan elders.

Over heel Vlaanderen werden in slechts 78% van de getelde tuinen merels gezien, **nooit eerder zakte die waarde onder de 87%**. In tuinen met merels werden er gemiddeld 2 exemplaren gezien, dat was ook de vorige 4 jaar zo. Daarvoor waren het er gemiddeld 3. Het zou dus kunnen dat er recent sowieso minder aanvoer is uit het noorden, maar daarvan hebben we geen cijfermateriaal. In totaal werden 34.518 merels opgemerkt in 18.986 tuinen (of 1,8/tuin), in 2017 waren dat er nog 48.069 in 18.820 tuinen (of 2,5/tuin).

Merel % tuinen aanwezig 2004 - 2018

Gemiddelde groepsgrootte van merel.

USUTUVIRUS

Usutu is wellicht de belangrijkste oorzaak van de terugval van merels. West-Vlaanderen bleef grotendeels gespaard van het virus en was ook de enige provincie waar de soort standhield met een aanwezigheid in 88% van de getelde tuinen.

De Waalse tuinvogeltelling van Natagora op 3 en 4 februari maakte duidelijk dat Wallonië wel zijn normale aantallen behield. Het bleef ook grotendeels gespaard van de epidemie. Over heel Wallonië waren ze in 85% van de tuinen aanwezig. Dat was slechts een lichte terugval, de jaren voordien zaten ze nog in 90 tot 93% van de tuinen.

In Nederland waren ze nationaal in 91% van de tuinen aanwezig, maar hoe noordelijker de provincie, hoe meer merels er zaten. In de aangrenzende provincies Noord-Brabant en Limburg, die getroffen werden door usutu, stond de merel pas op resp. de 8ste en 7de plaats in de ranking (op 3 in Groningen). Ook hier vermoedt men dat usutu een rol speelt, maar ook ligt de aanvoer van noordelijke merels in de noordelijke provincies hoger dan in de zuidelijke (bron: Vogelbescherming Nederland).

In België zien we echter net het omgekeerde: er zaten meer merels in de zuidelijke provincies (vooral Wallonië).

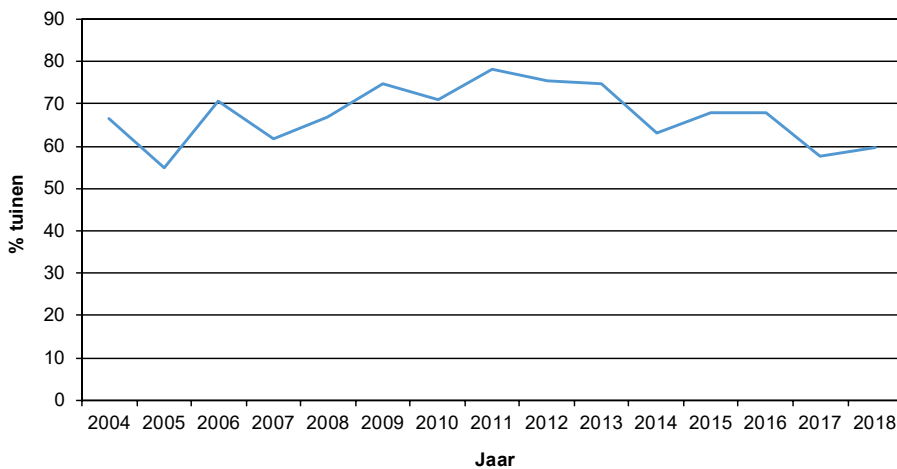
Ook de zanglijster werd nooit eerder in zo weinig tuinen waargenomen. Hier gaat het echter over een geleidelijk afnemende trend over langere termijn: tussen 2006 en 2009 werden nog waarden tot 23 à 24% gescoord, dit jaar werden in slechts 5,7% van de getelde tuinen zanglijsters gezien. Wat de echte oorzaak is, is onduidelijk. Ook deze soort werd gemeld als usutu-slachtoffer maar eerder uitzonderlijk. De geleidelijke achteruitgang doet vermoeden dat er andere redenen zijn die meespelen. Ook in Nederland wordt een afname vastgesteld in de najaarstrek en de

overwinterende populatie van zanglijsters (www.trektellen.nl en www.sovon.be).

VINK

Er werden iets meer vinken geteld (49.504) dan in 2017 (41.829). Ze waren in 60% van de tuinen aanwezig, dat is slechts 2% meer dan in 2017. **De vink presteerde daarmee onder de verwachtingen.** Van 2011 tot 2013 stond deze soort nog op de eerste plaats.

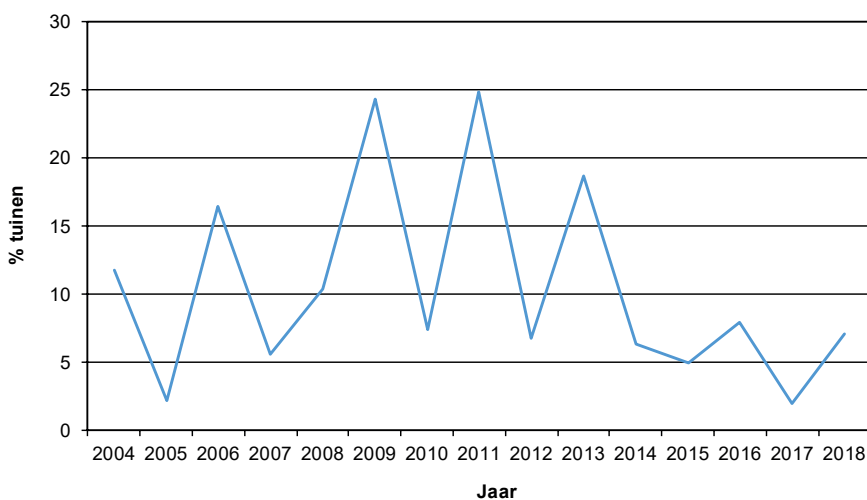
Vink % tuinen aanwezig 2004 - 2018

KEEP

De keep deed het wél aanzienlijk beter dan vorig jaar en was in 7% van de tuinen aanwezig. Vorig jaar ontbraken ze zowat overal en werden ze in slechts 2% van de tuinen aangetroffen. Dit zegt vooral iets over de beschikbaarheid van voedsel in onze streken en over hun bewegingen dan over veranderingen in hun populatie. In de winter troepen kepen namelijk vaak in enorme concentraties samen in bossen, nog minder voorspelbaar is daarbij in welk deel van Europa ze zich ophouden.

Keep - in % tuinen aanwezig 2004 - 2018

APPELVINK

De appelvink is de bulldozer onder de vinken. Met zijn massieve snavel kan hij een kersenpit stuk bijten. Normaal gezien is hij een schaarse wintersoort, die zelden op de voederplaatsen komt. Maar dit jaar was het anders. Afgelopen najaar werd al duidelijk dat er iets aan de hand was met appelvinken, want op alle Vlaamse trektelposten werden bijzonder hoge aantallen gezien. Er zijn aanwijzingen dat de vogels die West-Europa overspoelden van ver uit het (noord)-oosten kwamen. Ze weken uit omwille van een gebrek aan voldoende voedsel.

Veel van die appelvinken brachten de winter door in en rond onze tuinen. Het resultaat mocht er zijn: **nooit eerder werden appelvinken in zoveel tuinen gezien** als in deze tuinvogeltelling. Ze werden in 2,82% van de tuinen waargenomen, goed voor 1318 appelvinken in 505 van de getelde tuinen. Ook op de online waarnemingendatabank, waarnemingen.be, zien we dat de appelvink over het hele land verspreid zat.

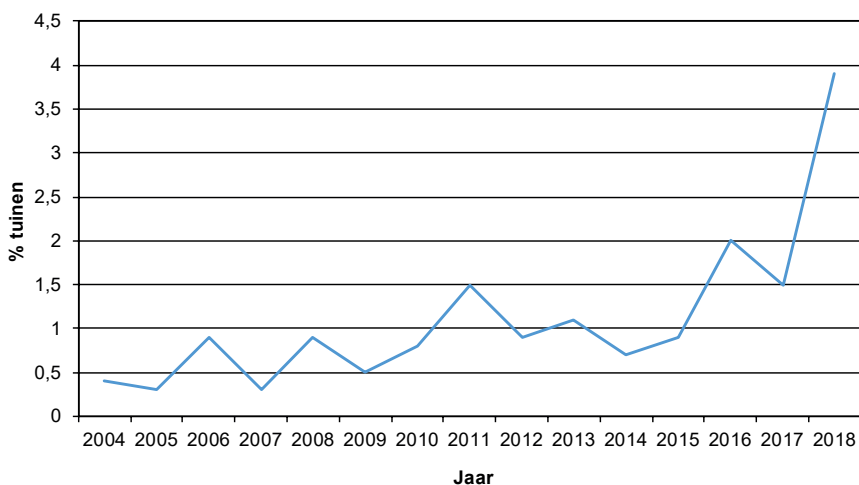
PUTTER

De putter of de distelvink, **zet zijn gestage opmars door** en steekt dit jaar zelfs een extra tandje bij. Het is een verademing dat deze kleurrijke verschijning terug in toenemende mate present is in Vlaanderen. Soms zelfs in de stad.

Gerichte tellingen in België, maar ook in Nederland, maken duidelijk dat de putter sinds de jaren '80 aan een opmars werkt, niet alleen als wintergast, ook als broedvogel. Die opmars heeft zich de laatste 20 jaar versneld.

Die toename zien we ook duidelijk in de resultaten van Het Grote Vogelweekend: tussen 2004 en 2007 zat hij nog in minder dan 0,5% van de getelde tuinen, dit jaar werden in bijna 4% van de tuinen putters gezien. Gemiddeld waren dat er 2 indien aanwezig, maar soms werden aardige groepjes gezien, zelfs tot 50 samen.

Putter - in % tuinen aanwezig 2004 - 2018

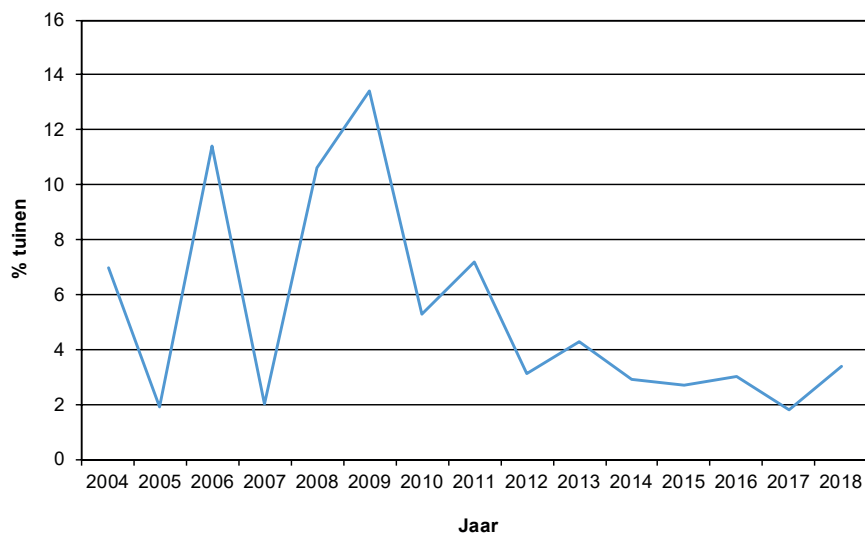

SIJZEN EN BARMSIJZEN

Andere vinkachtigen die werden opgemerkt waren sijzen, die in 3,4% van de tuinen aanwezig waren (in slechts 1,8% in 2017) maar vooral de **invasie van barmsijzen** werd hier en daar ook vastgesteld op de voederplaats: ze werden in 41 tuinen opgemerkt.

Voor beide soorten gelden eerder lage aantallen, maar daar hoort de opmerking bij dat sijzen en barmsijzen liefst foerageren op elzen- of berkenknoppen, en slechts sporadisch afzakken naar de voedertafel. Ze brachten alvast heel wat afwisseling in het tuinvogelpalet, zeker in vergelijking met de vogelarme editie van 2017.

Sijzen % tuinen aanwezig 2004 - 2018

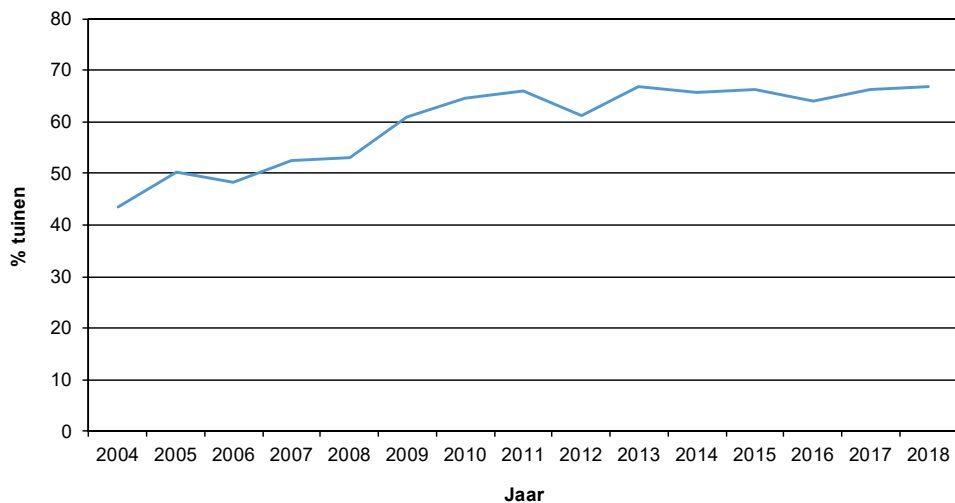

HOUTDUIF

De houtduif is **alom vertegenwoordigd** in heel Vlaanderen. Vroeger was het vooral een bosvogel, nu zit hij echt overal. Maar stilaan zit de groei er zowat op, sinds enkele jaren zien we dat de toename afremt. Dit jaar kwam er met een aanwezigheid in 66,8% van de tuinen slechts een half procentje bij tegenover 2017. Tussen 2004 en 2009 zagen we nog een toename in verspreiding van 43% naar 61% van de tuinen. Vanaf 2010 begon de curve behoorlijk af te vlakken. Met meer tellers telden we nauwelijks 1400 houtduiven meer dan vorig jaar. In totaal werden er 41.887 exemplaren geteld. We zijn erg benieuwd naar de cijfers over pakweg 5 of 10 jaar.

Houtduif % tuinen aanwezig 2004 - 2018

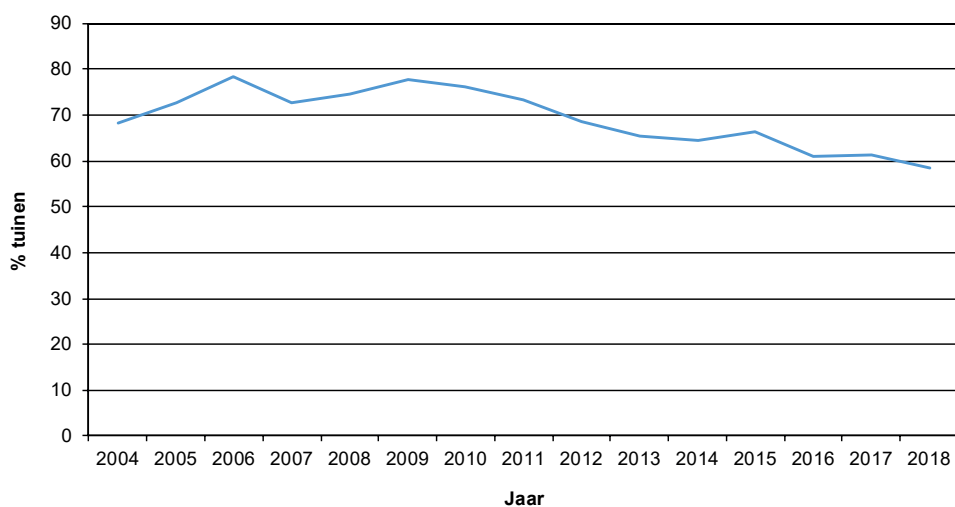

TURKSE TORTEL

De Turkse tortel heeft al veel langer de reputatie van zeer algemene tuin- en stadsvogel, toch is ze haar piek ondertussen gepasseerd: sinds 2009 (toen aanwezig in 78% van de getelde tuinen) zien we **een geleidelijke afname**. Dit jaar was ze nog in 58% van de tuinen aanwezig. Het is een afname die niet zozeer opvalt, maar die het nut van de cijfers van Het Grote Vogelweekend zeer mooi in beeld brengt. Helaas wordt de achteruitgang van een soort doorgaans pas echt als voelbaar ervaren, wanneer er kritische drempels worden bereikt.

Daar waar er Turkse tortels aanwezig waren, werden er (net als bij de houtduif) gemiddeld 2 exemplaren per tuin gezien. In landelijke gebieden, en vooral waar er kippenhokken aanwezig zijn, kunnen de concentraties echter aardig oplopen, tot vele tientallen zelfs.

Turkse tortel % tuinen aanwezig 2004 - 2018

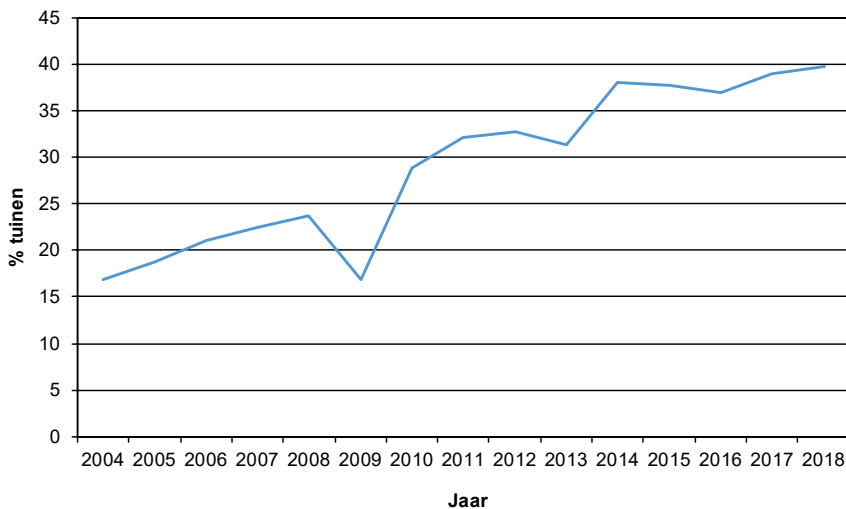

KAUW

De pientere kauw **blijft goed scoren**: in 2017 was hij aanwezig in 39%, in 2018 steeg die verhouding naar 39,7%." In de winter is de kauw echt overal te zien, dan valt hij des te meer op omdat hij dan in groepsverband leeft. We zien (nog) niet de afnemende trend die in Nederland al wel werd gemeten. De vraag is wanneer we die terugval ook bij ons zullen merken. Het aantal kauwen dat uit het noorden hier komt overwinteren, neemt af, net zoals dat het geval is bij de roek. Dat zien we ook aan de afnemende aantallen van aankomende trekvogels die op trektelposten worden geteld, die in het najaar over heel Vlaanderen bezet worden. De reden ligt voor de hand: door de versnelde klimaatopwarming voelen steeds minder kauwen zich genoodzaakt om het risico van een verre trektocht te moeten ondernemen.

In de toekomst kan dit aspect, samen met onze veranderende bouwstijl, de kauw flink parten gaan spelen. De tijden dat we met z'n allen flinke 'kauwennestkasten' op onze huizen bouwden, onder de vorm van schouwen, is namelijk voorbij. De gigantische kauwenpopulatie van vandaag zal in de nabije toekomst moeten afrekenen met een sterke afname aan broedgelegenheid. Momenteel is de kauw hier bijzonder talrijk en kan de populatie wel tegen een stootje.

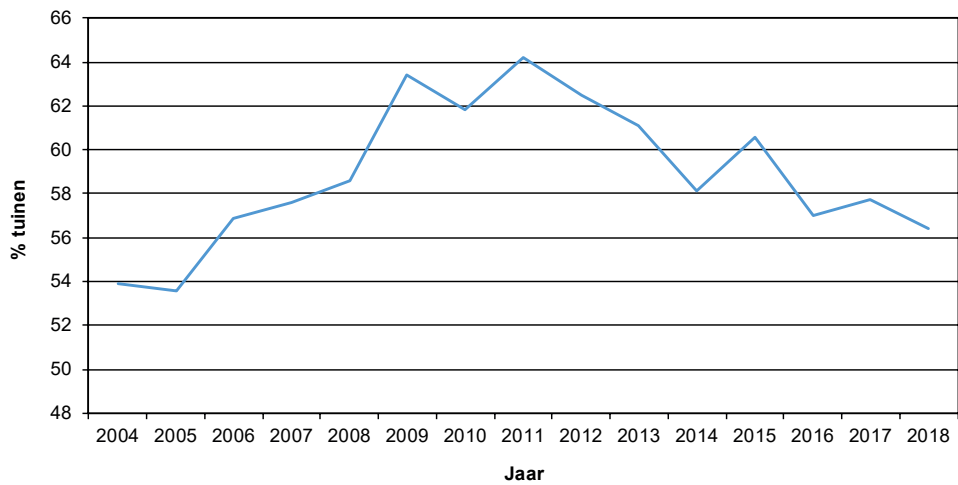
Kauw % tuinen aanwezig 2004 - 2018

EKSTER

Rond 2010 zat de ekster op haar hoogtepunt, sindsdien gaat het **stilaan bergaf voor deze mooie kraaiachtige**. In 56,4% van de tuinen werden nog eksters gezien, tussen 2009 tot 2013 was ze in meer dan 60% van de tuinen aanwezig, met maximaal zelfs in 64% in 2011. Nochtans zijn eksters de laatste decennia veel meer in de stad gaan broeden dan enkele decennia geleden. Dat creëert het buikgevoel dat er meer zijn. Eksters vallen op, maar wanneer ze de voedertafel bezoeken, zijn ze steeds alert. Meestal gaat het om korte bezoeken. Waar aanwezig worden er gemiddeld 2 individuen waargenomen en dat cijfer is stabiel sinds de start van de tuinvogeltelling.

Ekster % tuinen aanwezig 2004 - 2018

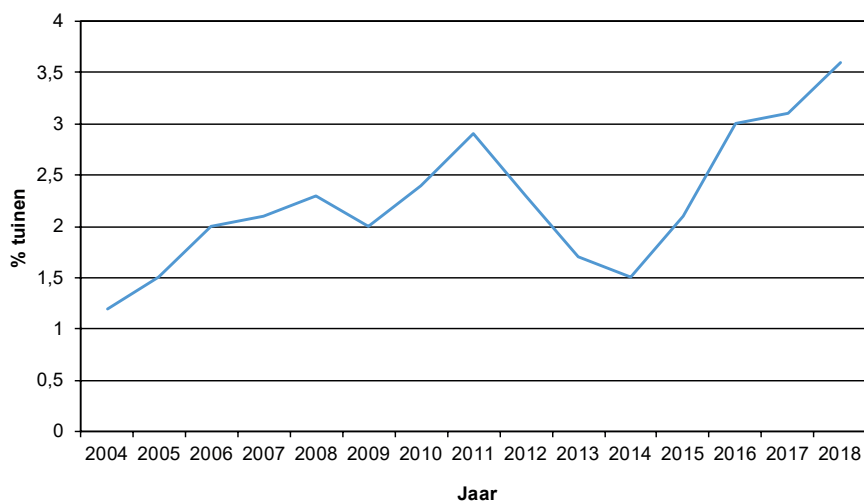

HALSBANDPARKIET

Deze grote groene parkiet is in de eerste plaats een bezoeker van tuinen die in een beperkte perimeter rond hun broedplaatsen liggen: Brussel, Leuven, Mechelen, Gent en Brasschaat. Maar het broedareaal heeft zich recent uitgebreid en dat zien we ook in een toename op de voederplaatsen. Dit jaar werden al in bijna 4% van de tuinen halsbandparkieten opgemerkt en dat is **een nieuw record**.

Op de voederplaats worden halsbandparkieten als luidruchtig en dominant ervaren, ze laten zich niet door andere soorten uit het loodje slaan. Ze eten zowat alles wat in de aanbieding is en ze kunnen, zitten, hangen en klimmen. Als je weet voor welk voedsel de halsbandparkieten in jouw tuin een duidelijke voorkeur hebben, dan kan je hen van de voederplaats weghouden door dat specifieke voedsel op enige afstand van de vaste voederplaats aan te brengen. Zo blijft de rust rond de voedertafel enigszins behouden.

Halsbandparkiet % tuinen aanwezig 2004 - 2017

ONDERZOEKSVRAGEN

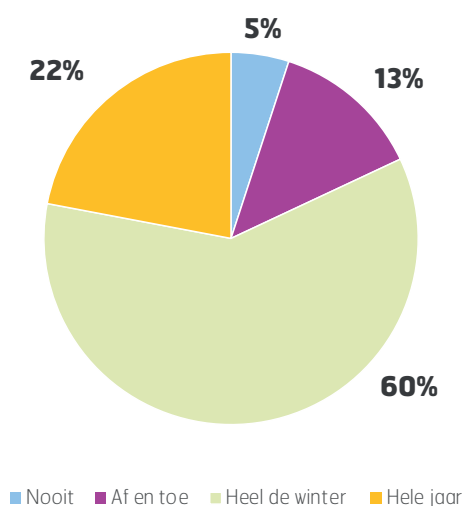
De grootte en de indeling van je tuin, maar ook de omgeving of zelfs de streek waar je woont, bepalen voor een groot deel welke soorten en aantallen je op bezoek kan krijgen op de voedertafel of in de tuin. Zo worden vogels die gebonden zijn aan naaldbossen, zoals de kuifmees, veel minder waargenomen in West-Vlaanderen dan in de Kempen. Vogels die gebonden zijn aan open landschappen, moeten we dan weer niet verwachten in sterk begroeide of ingesloten tuinen.

Het voedsel in je tuin kan je enigszins proberen af te stemmen op de soorten die je tuin bezoeken of waarvan je weet dat ze in de buurt aanwezig zijn. Tips daarover zijn te vinden op

www.natuurpunt.be/vogelsindetuin. Uit de cijfers blijkt dat voederen een grote invloed heeft op het aantal vogels in je tuin.

De frequentie van voederen

Voedergedrag bij deelnemers HGV2018

Het overgrote deel van de deelnemers (95%) voedert de vogels in zijn/haar tuin, maar in de frequentie van het voederen zien we grote verschillen: 13% biedt slechts af en toe of enkel tijdens Het Grote Vogelweekend voedsel aan. Opvallend is dat de meerderheid van de deelnemers (60%) bijna de hele winter voedert en bijna 1 op 5 (22%) zelfs het hele jaar door.

En voederen werkt, want in tuinen waar regelmatig gevoederd wordt, worden significant meer vogels van meer verschillende soorten geteld. Dit effect is het grootst in tuinen waar er jaarrond gevoederd wordt. Daar worden dubbel zoveel vogels gezien van

dubbel zoveel soorten dan in tuinen waar niet gevoederd wordt. En dat geldt zowel voor grote als voor kleine tuinen.

Grootte van de tuin

We stellen vast dat grotere tuinen hogere aantallen en meer soorten vogels aantrekken dan kleine tuinen. Het spreekt natuurlijk voor zich dat een grotere tuin meer mogelijkheden geeft voor een gevarieerde indeling en beplanting. Dat heeft uiteraard zijn invloed op de aantrekkingskracht voor vogels, zowel wat aantallen als soorten betreft.

Honden en katten

- Honden

Door 1 op de 4 tuinen (24%) loopt er regelmatig een hond. In de meeste daarvan loopt de hond dagelijks buiten. Uit de cijfers blijkt echter geen negatief effect op het aantal vogels en het aantal soorten dat de voederplaats bezoekt. Hoewel een hond vogels kan opjagen, hebben hondeneigenaars mogelijk ook vaker een meer gevarieerde tuin of aandacht voor het voederen van andere dieren.

- Katten

In 9 op de 10 tuinen (91%) worden er katten gemeld, in de meeste daarvan zitten dagelijks katten. Wanneer we de vergelijking trekken met tuinen waar geen katten worden gemeld, zien we verrassend genoeg ook hier geen negatief effect op het aantal vogels of het aantal soorten dat op de voedertafel wordt gezien.

Studies toonden nochtans aan dat jaarlijks vele miljoenen vogels ten prooi vallen aan katten. Maar blijkbaar overwinnen hongerige vogels hun angst en zijn de meeste vogels de kat toch te vlug af: ze houden gewoon meer rekening met het gevaar. Lokaal kunnen katten wél een belangrijke impact hebben, bijvoorbeeld op kleinere populaties. Het is dus zeker aangeraden om maatregelen te treffen zodat je tuinvogels betere kansen krijgen om aan jagende katten te ontsnappen. Lees hierover meer op www.natuurpunt.be/vogelvriendelijketuin.

Conclusie: voederen en deelnemen is belangrijk

Uit de cijfers blijkt duidelijk het grote effect van voederen. We kunnen onze tuinvogels op korte en langere termijn helpen door hen betere kansen te geven om te overleven. De winter doorkomen is namelijk een zware beproeving voor alle wilde dieren. We zien de laatste decennia wel een duidelijke trend naar zachtere winters, maar des te zwaarder kan de impact van een onverwachte winterprik zijn. Natuurlijke bedreigingen zijn nooit helemaal te voorkomen, maar in een goed ingerichte tuin vinden vogels en wilde dieren betere beschutting tegen slecht weer, of tegen roofdieren. Maar tegelijk hangt de natuurlijke beschikbaarheid van voedsel en water rechtstreeks af van het weer.

Ook in de zomer kunnen we doordacht blijven voederen, daarnaast is het nuttig om bijkomende, veilige broedplaatsen te voorzien. We focussen daarbij best op de soorten die het tegenwoordig wat moeilijker hebben. Denk maar aan huismussen, merels en spreeuwen.

Meer tips over vogels, voederen of vogelvriendelijke tuinen vind je op www.natuurpunt.be/vogelsindetuin

Of bestel de gratis vogelgids op www.vogelweekend.be

HET BELANG

VAN EEN VOGELVRIENDELIJKE TUIN

Door voldoende schuilplaatsen zoals dichte struiken, hagen, rommelige hoekjes, goed ingerichte voederplaatsen en broedgelegenheid te voorzien kan je een tuin veel vogelvriendelijker maken. Dergelijke tuinen krijgen meer belangstelling van mezen, vinkachtigen en winterkoninkjes en vele andere soorten. Deze ingrepen zijn vaak zelfs mogelijk in kleine tuintjes. De hele winter door kan je hen helpen om een strenge winterprik of andere gevaren te overleven en in de zomer kan je hen extra kansen tot broeden geven.

Vijf tips om vogels in je tuin aan te trekken

- 1. Laat vogels zich veilig voelen.** Wil je vogels op bezoek krijgen, vermijd dan dat er vaak katten buiten zitten. Zorg ervoor dat vogels direct dekking kunnen zoeken in een dichte struik of een haag.
- 2. Leg je voederplaats strategisch aan.** Situeer de voederplaats zo dat ze niet te dicht bij het raam ligt. Vogels voelen zich dan niet op hun gemak maar ook bestaat het gevaar dat ze bij verstoring tegen het raam te pletter vliegen.
- 3. Zorg voor drinkwater.** Bij vorst moeten vogels vaak op zoek naar drinkwater. Een ondiepe schaal water volstaat meestal als drinkplaats. Vervang geregeld het water om dichtvriezen te vermijden. Bij sneeuw drinken de vogels vaak door sneeuw te 'eten'. Wanneer het niet vriest kan je een grotere schaal zetten, zodat de tuinvogels kunnen baden.
- 4. Voeder gevarieerd** en voorzie zowel zaden, fruit, nootjes, pindakaas en vetbollen. Biedt het voedsel zo aan dat niet alleen de grote soorten met alles aan de haal kunnen. Voeder niet alles op één kleine plaats maar hang het meer verspreid.
- 5. Denk zoals een vogel** Door de natuur na te bootsen creëer je meer kansen om vogels naar je tuin te lokken. Niet alle soorten komen naar gestrooid voeder. Denk ook aan de groene specht die mieren komt zoeken, aan de houtsnip die tussen de dorre bladeren onder de struiken wil lopen, of aan lijsters die graag zelf de bessen van struiken plukken. Een natuurlijke tuin belooft je met bijzondere verrassingen.

TEL JE MEE IN 2019?

26 en 27 januari 2019

Het Grote Vogelweekend

www.vogelweekend.be

27 en 28 juli 2019

Het Grote Vlinderweekend

www.vlinderweekend.be

Met steun van

